Rewarding Learning

Centre Number

Candidate Number

General Certificate of Secondary Education
2022

Irish

Unit 3: Reading
Foundation Tier

GIH31

[GIH31]

TUESDAY 31 MAY, MORNING

TIME

50 minutes.

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Write your Centre Number and Candidate Number in the spaces provided at the top of this page.
Write your answers in the spaces provided in this question paper.
Do not write outside the boxed area on each page or on blank pages.
Complete in black ink only. **Do not write with a gel pen.**
Answer **all twelve** questions.

INFORMATION FOR CANDIDATES

The total mark for this paper is 60.
Figures in brackets printed down the right-hand side of pages indicate the marks awarded to each question or part question.
Use of a dictionary is **not** permitted.

13169

Answer **all** questions.

Section A

Questions and answers **in English**.

1 Local facilities

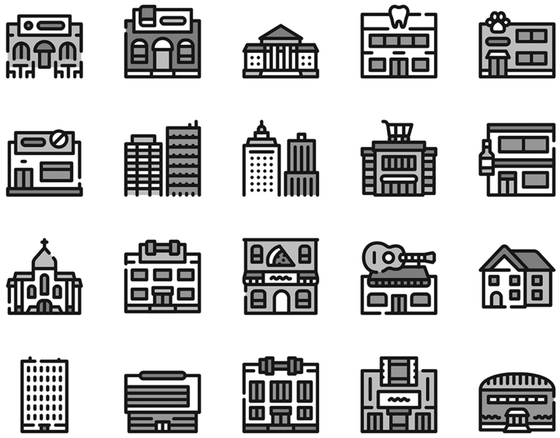

You read the following notices in a local newspaper.

Fill in the gaps below with the correct information.

(a)

Pictiúrlann nua i Machaire Fíolta

A new ______________________________ has opened in Magherafelt. [1]

(b)

Oscailte seacht lá sa tseachtain

The new facility is open ______________________________ days per week. [1]

2 Healthy eating

The Healthy Eating Committee in school have displayed this poster in the canteen.

A chairde!
Roghnaígí bia sláintiúil inniu.
Mar shampla:

- Úll
- Anraith glasraí
- Iasc úr
- Rís

Tick [✓] the correct boxes below to indicate which foods are identified.

(i) 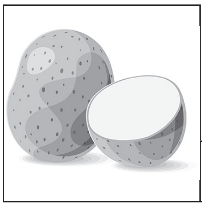

(ii) 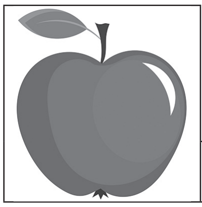

(iii) 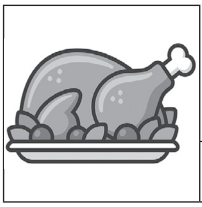

(iv) 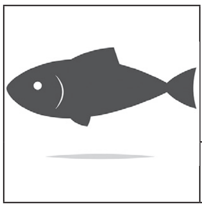

(v) 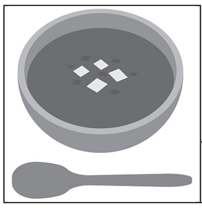

(vi)

(vii) 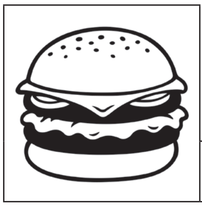

(viii)

(ix)

[4]

[Turn over

3 Occupations

You read the following job descriptions in a careers book.

Match each picture with one of the descriptions from the box below.

A Teagascann múinteoir scoláirí.	**B** Tugann banaltra aire do dhaoine atá tinn.
C Bíonn amhránaí ag ceol.	**D** Déanann báicéir arán agus cístí.
E Deisíonn meicneoir carranna.	

Write the correct letter in each box.

(a)

(b) 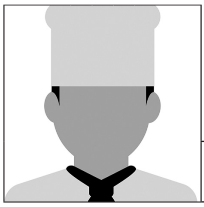

(c) 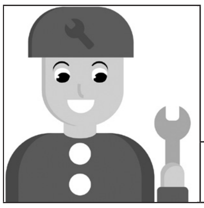

(d)

[4]

13169

24GIH3104

BLANK PAGE

DO NOT WRITE ON THIS PAGE

(Questions continue overleaf)

[Turn over

4 Weather forecast

You read this weather report on an app on your phone.

An Aimsir

Beidh sé tirim sa Spáinn.
Beidh sé fuar in Albain.
Beidh sé gaofar sa Ghearmáin.
Beidh sé fliuch i Sasana.
Beidh sé te sa Fhrainc.
Beidh sneachta ann sa Pholainn.

Answer the questions **in English**.

(a) Describe what the weather will be like in England.

____ [1]

(b) Where will there be snow?

____ [1]

(c) What will the weather be like in Spain?

____ [1]

(d) In which country will it be warm?

____ [1]

5 Digital technology

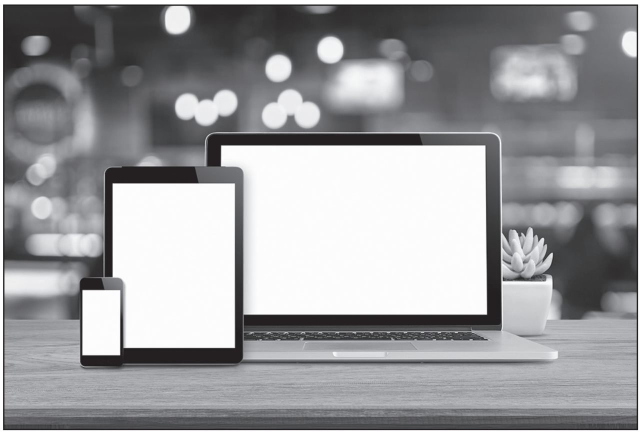

You read Eoin's account of his experience with digital technology.

> Tá guthán póca nua agam. Sa teach, tá ríomhaire i mo sheomra leapa. Téim ar an idirlíon go minic. Níl ríomhaire glúine agam go fóill.

Select the appropriate word/phrase from the table to complete each sentence below.

tablet	mobile phone	internet
social media	laptop	camera
computer	text message	MP3 player

Fill in the gaps below **in English**.

(a) Eoin has a new ________________________________ . [1]

(b) Eoin has a ________________________________ in his bedroom. [1]

(c) Eoin uses the ________________________________ often. [1]

(d) Eoin doesn't own a ________________________________ . [1]

BLANK PAGE

DO NOT WRITE ON THIS PAGE

(Questions continue overleaf)

[Turn over

6 Shopping trip

The following group of friends are texting each other about an upcoming shopping trip.

Tá bróga úra de dhíth orm. **Pól**

Ba mhaith liom cóta deas. **Sinéad**

Ceannóidh mé gúna nua. **Máire**

Ba bhreá liom sciorta glas. **Áine**

Tá bríste gairid de dhíth orm féin. **Peadar**

Gheobhaidh mé léine don scoil. **Seán**

Select the correct letter from the table below to show what each person intends to buy.

A	Shirt	**B**	Dress	**C**	Coat
D	Shorts	**E**	Tie	**F**	Blouse
G	Shoes	**H**	Belt	**I**	Socks
J	Boots	**K**	Skirt	**L**	Blazer
		M	Jumper		

(a)	Pól		[1]
(b)	Sinéad		[1]
(c)	Máire		[1]
(d)	Áine		[1]
(e)	Peadar		[1]
(f)	Seán		[1]

7 Birthday invitation

Your friend sends you an invitation to their birthday party.

Read each section and tick [✓] the correct boxes.

Cuireadh

Beidh mo bhreithlá ar an chéad lá de mhí na Bealtaine. Ba mhaith liom tú a bheith ann. Beidh an chóisir ar siúl sa tsólann áitiúil ar imeall an bhaile mhóir. Imreoidh muid peil, leadóg agus cispheil le chéile. Tosóidh an chóisir ar a trí a chlog tráthnóna.

(a) Tick [✓] the boxes beside the **two** sentences which are **true** in section **(a)**.

(i) Your friend will be 14 years old. ☐

(ii) Your friend's birthday is at the beginning of the month. ☐

(iii) The party will be held in a local hotel. ☐

(iv) You will have the opportunity to play basketball at the party. ☐

(v) The party will take place in the morning. ☐ [2]

Beidh bia agus deochanna ar fáil saor in aisce. Críochnóidh muid ar a cúig a chlog agus beidh fáilte romhat teacht ar ais chuig mo theach mar beidh císte agus milseáin ann. Ba mhaith liom an cluiche nua ríomhaire a fuair mé a imirt fosta.

Do chara, Ciarán

(b) Tick [✓] the boxes beside the **two** sentences which are **true** in section **(b)**.

(i) There will be food available. ☐

(ii) The party will finish at 4 o'clock. ☐

(iii) After the party, everyone will be going to the cinema. ☐

(iv) Your friend doesn't like sweets. ☐

(v) Your friend got a new computer game. ☐ [2]

8 School facilities

You read some points about a school.

Translate the following short sentences **into English**.

Write your answers in the spaces below.

(a) Fáilte go dtí Scoil Phádraig.

____

____ [2]

(b) Tá muid iontach cliste.

____

____ [2]

(c) Tá leabharlann mhór ann.

____

____ [2]

(d) Tá an ceaintín ar fheabhas.

____

____ [2]

Section B

Questions and answers **in Irish**.

9 Siopa cártaí

Léann tú an fógra seo ar líne.

> **Cártaí na nGael**
> **Siopa cártaí do dhaoine le Gaeilge**
>
> An bhfuil cárta de dhíth ort d'ócáid speisialta?
>
> Má tá breithlá, An Nollaig, post úr nó teach nua i gceist, tá an cárta cuí againn!
>
> Tá réimse leathan bronntanas againn chomh maith agus tá lacáiste fiche faoin chéad ar gach rud an tseachtain seo amháin.
>
> Suite san ionad siopadóireachta in aice leis an tsiopa éadaí.
>
> Oscailte gach lá ach amháin an Luan.
>
> Oíche mhall gach Céadaoin go dtí leath i ndiaidh a hocht.

Cuir tic [✓] sa bhosca cheart i ngach cás.

(a) Díolann an siopa cártaí don ócáid seo:

(i) ☐

(ii) ☐

(iii) ☐

[1]

(b) Chomh maith le cártaí, díolann an siopa

(i)

(ii) 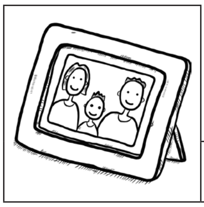

(iii)

[1]

(c) An tseachtain seo, gheobhaidh tú lacáiste

(i) 10%

(ii) 20%

(iii) 30%

[1]

(d) Tá an siopa cártaí suite in aice le siopa

(i)

(ii)

(iii) 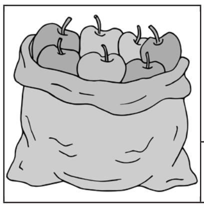

[1]

(e) Níl an siopa oscailte ar

(i) an tSatharn

(ii) an Domhnach

(iii) an Luan

[1]

(f) Gach Céadaoin, druideann an siopa ar

(i) 8.15

(ii) 8.30

(iii) 8.45

[1]

10 Dinnéar an Domhnaigh

Léigh an biachlár agus freagair na ceisteanna.

Óstán - Cois na Life
ar bhruach na habhann

Bainisteoir – Liam Ó Néill
Biachlár an Domhnaigh ar fáil 1.30 – 3.30 pm

Cúrsa tosaigh: Anraith trátaí
Arán gairleoige

Príomhchúrsa: Stéig
Uaineoil
Sicín rósta

Gach rud le cairéid, piseanna, brúitín agus prátaí rósta.

Milseog: Toirtín úll
Císte seacláide

(Iarr uachtar nó uachtar reoite ar an fhreastalaí más maith leat)

Daoine fásta: £20
Biachlár speisialta do pháistí faoina dó dhéag: £10

Pioc an focal/an frása ceart agus scríobh an litir sa bhosca.

(a) Tá an t-óstán suite ☐ . [1]

A cois farraige	**B** faoin tuath	**C** in aice le habhainn

(b) Bíonn Liam Ó Néill ☐ san óstán. [1]

A ag obair	**B** ag fanacht	**C** ag seinm

(c) Tá an biachlár seo ar fáil ☐ sa tseachtain. [1]

A lá amháin	**B** cúpla lá	**C** gach lá

(d) Tá an dinnéar ar fáil ó ☐ . [1]

A 1.30	**B** 2.30	**C** 3.30

(e) Faigheann tú ☐ le gach príomhchúrsa. [1]

A deoch	**B** glasraí	**C** anlann

(f) Tá biachlár speisialta ar fáil ☐ . [1]

A do sheandaoine	**B** do dhaoine óga	**C** do dhaoine fásta

11 An teaghlach

Léigh an sliocht agus freagair na ceisteanna.

Is mise Máirín. Tá mé cúig bliana déag. Tá suim agam sa mharcaíocht agus tá capall deas agam. Imrím líonpheil ar fhoireann na scoile fosta.

Sa teaghlach s'againne tá triúr cailíní, mise san áireamh, gasúr amháin agus mo thuismitheoirí. Is é Maitiú an duine is sine agus tá sé ar an ollscoil. Ba mhaith leis bheith ina dhlíodóir. Bhí sé naoi mbliana déag i mí an Mhárta.

Tá Cáit dhá bhliain níos óige ná sin agus tá sí ar an mheánscoil go fóill. Ba mhaith léi post mar dhochtúir. Tá mo dheirfiúr eile, Dearbhla, ar an bhunscoil. Is breá léi an stair ach níl dúil dá laghad aici sa tíreolaíocht.

Máirín Nic Gabhann

Cuir tic [✓] sa bhosca cheart i ngach cás.

(a) (i) Imríonn Máirín líonpheil dá club. ☐

(ii) Imríonn Máirín líonpheil dá scoil. ☐

(iii) Imríonn Máirín líonpheil dá teaghlach. ☐ [1]

(b) (i) Tá deartháir amháin ag Máirín. ☐

(ii) Tá beirt deartháireacha ag Máirín. ☐

(iii) Níl deartháir ar bith ag Máirín. ☐ [1]

(c) (i) Ba mhaith le Maitiú post i ngaráiste. ☐

(ii) Ba mhaith le Maitiú post sa chúirt. ☐

(iii) Ba mhaith le Maitiú post i siopa. ☐ [1]

(d) (i) Tá suim ag Cáit bheith ag obair le custaiméirí. ☐

(ii) Tá suim ag Cáit bheith ag obair le daoine tinne. ☐

(iii) Tá suim ag Cáit bheith ag obair le bia. ☐ [1]

(e) (i) Is í Máirín an duine is óige sa teaghlach. ☐

(ii) Is é Maitiú an duine is óige sa teaghlach. ☐

(iii) Is í Dearbhla an duine is óige sa teaghlach. ☐ [1]

(f) (i) Níl suim ar bith ag Dearbhla sa tíreolaíocht. ☐

(ii) Níl suim ar bith ag Dearbhla sa stair. ☐

(iii) Níl suim ar bith ag Dearbhla sa Spáinnis. ☐ [1]

12 Páirc an Chrócaigh

Léigh an sliocht agus freagair na ceisteanna.

Is breá le muintir na hÉireann an spórt. Cé go bhfuil Páirc an Chrócaigh ar cheann de na hionaid spóirt is mó sa tír seo, níl ach thart faoi ochtó míle cathaoir san áit. Imrítear peil Ghaelach, camógaíocht agus iománaíocht ann. Gach bliain téann na mílte daoine ann le tacaíocht a thabhairt dá gcontae nó dá gclub féin.

Ar lá an chluiche, caitheann daoine dathanna an chontae agus bíonn bratacha, hataí agus scairfeanna le feiceáil gach áit. Chomh maith leis sin, bíonn ispíní agus sceallóga ar díol ar gach coirnéal sráide.

Is lá mór don teaghlach é gan amhras ach bíonn sé iontach daor. Don chluiche ceannais anuraidh, bhí nócha euro ar thicéad do dhaoine fásta agus tríocha euro do dhéagóirí. Sin ráite, má bhíonn do chontae féin sa chluiche ceannais, ní miste leat an praghas sin a íoc mar bíonn sé deacair ticéad a fháil. Mar thoradh, ní fhaigheann gach duine ticéad.

Cuir tic [✓] sa bhosca cheart i ngach cás.

(a) (i) Is cuma le muintir na hÉireann faoin spórt. ☐

(ii) Tá spéis ag muintir na hÉireann sa spórt. ☐

(iii) Ní maith le muintir na hÉireann an spórt. ☐ [1]

(b) (i) Tá go leor spáis sa staidiam do 80 000 duine. ☐

(ii) Tá go leor spáis sa staidiam do 90 000 duine. ☐

(iii) Tá go leor spáis sa staidiam do 100 000 duine. ☐ [1]

(c) (i) Is féidir leat bia a cheannach ar lá an chluiche. ☐

(ii) Ní bhíonn bia ar fáil ar lá an chluiche. ☐

(iii) Caithfidh tú bia a thabhairt leat ar lá an chluiche. ☐ [1]

(d) (i) Ní bhíonn sé costasach freastal ar chluichí i bPáirc an Chrócaigh. ☐

(ii) Ní chosnaíonn sé ach cúpla euro freastal ar chluichí i bPáirc an Chrócaigh. ☐

(iii) Bíonn sé costasach freastal ar chluichí i bPáirc an Chrócaigh. ☐ [1]

(e) (i) Bíonn ticéad don chluiche níos daoire do dhéagóirí. ☐

(ii) Bíonn ticéad don chluiche níos saoire do dhéagóirí. ☐

(iii) Cosnaíonn na ticéid an praghas céanna do gach duine. ☐ [1]

(f) (i) Bíonn go leor ticéad ar fáil don chluiche ceannais. ☐

(ii) Bíonn barraíocht ticéad ar fáil don chluiche ceannais. ☐

(iii) Ní bhíonn go leor ticéad ar fáil don chluiche ceannais. ☐ [1]

Sources: All images © Getty Images unless stated

THIS IS THE END OF THE QUESTION PAPER

DO NOT WRITE ON THIS PAGE

For Examiner's use only	
Question Number	Marks
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
Total Marks	

Examiner Number

Permission to reproduce all copyright material has been applied for.
In some cases, efforts to contact copyright holders may have been unsuccessful and CCEA will be happy to rectify any omissions of acknowledgement in future if notified.